

10 De noodzaak van intercultureel filosoferen

Inleiders: Dr. Hein van Dongen (Amsterdam) en Drs. Renate Schepen (Amsterdam)

(Thema 10a) We krijgen steeds meer te maken met complexe vraagstukken, zoals op het gebied van ecologie, vluchtelingen en zorg, die vragen om een radicaal andere manier van denken en handelen. Deze vraagstukken vragen om een intercultureel perspectief. Hoewel de noodzaak van intercultureel filosoferen duidelijker is dan ooit, is dit haast niet terug te vinden in de academische en publieke filosofiebeoefening. We bevinden ons nog in een staartje van het verlichtingsdenken. Juist in die periode is men zich binnen de filosofische wereld gaan afschermen voor interculturele invloeden. In het eerste college bespreekt Hein van Dongen waar het mis is gegaan en doet voorstellen voor intercultureel filosoferen en een ‘Verlichting van de Verlichting.’

(Thema 10b) In het tweede college illustreert Renate Schepen de toegevoegde waarde van een interculturele benadering aan de hand van het complementair denken en de Afrikaanse filosofie van Ubuntu, ook wel bekend als filosofie van het ‘wij’. Zij behandelt hierbij o.a. de relatie individu-gemeenschap, de relatie met de natuur en relateert Afrikaanse filosofieën aan actuele vraagstukken, zoals op het gebied van gastvrijheid. Dit kan wellicht een ander perspectief bieden. Intercultureel filosoferen is niet alleen noodzakelijk, het vergroot ook je denkwereld en zorgt voor persoonlijke verrijking.

Literatuur:

Hein van Dongen, *Bergson*. Amsterdam, Boom 2014. ISBN 9789089531926.

Hein van Dongen, *Wilde beesten in de filosofische woestijn* (met Dr. Rico Sneller en Prof. Dr. Hans Gerding). Utrecht, Ten Have 2010. ISBN 9789025959463.

Hein van Dongen, *Dialogo met mensen en plekken; Soeters Van Eldonk architecten 1995-2009*. Met Hans Ibelings (red.) en Peter Buchanan. Amsterdam, SUN 2008.

Hein van Dongen, *Geen gemene maat - over incommensurabiliteit*. Budel, Damon 1999. ISBN 9055730599.

Hein van Dongen promoveerde aan de Universiteit van Amsterdam op een proefschrift over de pluraliteit van maatstaven in de wetenschap en de samenleving (*Geen gemene maat – over incommensurabiliteit*). Sindsdien richt hij zich op de relatie tussen filosofie en architectuur en op een onderzoek naar esthetische ervaringen. Dit onderzoek richt zich op de vraag hoe esthetische ervaringen worden ondergaan en (onlosmakelijk daarmee verbonden) hoe er over gesproken wordt. Een boek over dit thema is in voorbereiding.

Daarnaast is hij o.m. docent aan verschillende onderwijsinstellingen, voorzitter van de programmaraad van Filosofie Oost-West en werkt hij als filosofisch consultant, waarbij hij zich vooral richt op het traceren van de invloed van conceptuele systemen op praktijksituaties.

Literatuur:

H. Kimmerle, *Interculturele filosofie, een studieboek*, Garant, Antwerpen/ Apeldoorn: Garant, 2015

H. Kimmerle and R. Schepen, *Filosofie van het verstaan*, Antwerpen/ Apeldoorn: Garant, 2014

H. Oosterling and R. Schepen, *Doordenken, doorwerken, intercultureel en ecosociaal denken en doen*, Antwerpen/ Apeldoorn: Garant, 2016

H. Haenen, *Ubuntu en Nelson Mandela*, Damon, 2016

Renate Schepen studeerde wijsbegeerte aan de VU in Amsterdam, aan de University of Ghana in Legon en aan de Universidad de La República in Montevideo. Momenteel doet zij promotieonderzoek op het gebied van interculturele filosofie aan de Universiteit van Humanistiek in Utrecht en de Universität Wien. Zij faciliteert dialogen in het bedrijfsleven, op scholen en in de stad. Zij is coauteur van *Filosofie van het Verstaan. Een dialoog* (2014, Garant uitgevers) en corelecteur en coauteur van *Doordenken Doorwerken, intercultureel en ecosociaal denken en doen* (2016, Garant). In haar werk als filosoof verbindt zij verschillende denkwijzen, mensen en disciplines, met in het bijzonder aandacht voor stemmen van buiten het dominante discours. Zie ook: www.doordacht.net

Aantal avonden	2
Plaats	Fontys Sporthogeschool, Theo Koomenlaan 3, 5644 HZ Eindhoven
Tijd	19.30 – 21.30 uur
Datum	dinsdag 4 en 11 april 2017
Themanummer	10
Kosten	€ 15,00